

Н.М. КОРКУШКО, к.т.н., доц., ХНАДУ, Харків

С.В. ЛІТВІНЧИК, заст. ком. дир. ПНВФ «Анкор-теплоенерго», Харків

Л.В. ОДИНЕЦЬ, науковий співробітник, ХНАДУ, Харків

ОЦІНКА РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Запропонована схема оцінки, аналізу та планування конкурентоспроможності (КСП) підприємства ПНВФ «Анкор-теплоенерго» м. Харків. Дана оцінка рівня КСП підприємства за допомогою методів «радар», таксономічного аналізу. Одержані прогнозні оцінки рівнів КСП у підприємств чотирьох груп різних за рівнем своєї діяльності на основі моделей множинної кореляції. Для визначення оптимальної програми використовується симплекс-метод.

The offered chart of estimation, analysis and planning of competitiveness (KCP) of enterprise is PNVF «Ankor-teploenergo» Kharkov. This estimation of level of the KCP enterprise by the methods of «radar», taxonomic analysis. Got prognosis estimations of the KCP levels at the enterprises of four groups of different after the level of the activity on the basis of models of plural correlation. For determination of the optimum program simplex-method is used.

Ключові слова: методичні підходи, конкурентоспроможність, ефективна конкуренція, багатофакторний аналіз, кореляція

Вступ. З урахуванням специфіки різних галузей актуальна адаптація перерахованих методів до підприємств, крім того, питанням прогнозування рівня КСП підприємств не приділяється належної уваги. У зв'язку з особливістю діяльності підприємств, що аналізуються, ціллю даної статті є оцінка рівня їх конкурентоспроможності.

Постановка завдання. Аналіз методичних підходів до оцінки конкурентоспроможності підприємств, який викладений в тезах авторів, дозволяє прогнозувати рівень їх конкурентоспроможності. Найбільш придатним для прогнозування є модель множинної регресії. Для оцінки значимості регресії користуємося t-критерієм Ст'юдента. Значимим приймається той коефіцієнт регресії, у якого значення рівне або більше 1,96. При $t < 1,96$ фактор з моделі виключається.

Методологія. В даний час відомий достатньо широкий спектр різних методів визначення та оцінки КСП. Однією з найбільш поширених є група методів, побудованих на основі теорії ефективної конкуренції, де основним інструментом аналізу КСП є зіставлення положення підприємств, що входять в галузь, з конкуруючими підприємствами або з середньогалузевими показниками. При такому підході предметом аналізу, як правило, виступає

ефективність виробничої діяльності організації. До цієї групи методів відносяться: порівняльна комплексна рейтингова оцінка КСП, метод "радар" і таксономічний аналіз КСП.

Результати дослідження. В першу чергу необхідно відібрати показники, які характеризують конкурентоспроможність. В якості результативних відібрані наступні за останні три роки:

- x_1 – обсяг робіт;
- x_2 – економічна рентабельність;
- x_3 – валовий прибуток;
- x_4 – коефіцієнт автономії;
- x_5 – коефіцієнт поточної ліквідності;
- x_6 – коефіцієнт абсолютної ліквідності;
- x_7 – коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості;
- x_8 – коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;
- x_9 – коефіцієнт оборотності оборотних коштів;
- x_{10} – фінансова рентабельність;
- x_{11} – фондвіддача;
- x_{12} – коефіцієнт забезпеченості власними засобами;
- x_{13} – дебіторська заборгованість;
- x_{14} – продуктивність праці;
- x_{15} – імовірність банкрутства;
- x_{16} – частка ринку.

Вихідні дані наведені у табл. 1, а результати багатofакторного аналізу зведені в табл. 2.

На підставі даних табл. 2 залишилось 6 факторів, що відповідають усім вимогам.

Розраховане рівняння множинної кореляції:

$$Y = -0,18160 + 0,00651x_5 + 0,02024x_9 - 0,20868x_{12} + 0,00053x_{13} + 0,09943x_{15} + 1,60413x_{16}. \quad (1)$$

Таблиця 1 – Вихідні дані багатofакторного кореляційно-регресійного аналізу КСП

КСП	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_7	x_8	x_9	x_{10}	x_{11}	x_{12}	x_{13}	x_{14}	x_{15}	x_{16}
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
0,1884	1110,4	21,50	187,8	0,880	0,755	0,226	5,57	9,800	2,610	17,10	1,27	0,33	78,0	15,86	2,2339	0,0381
0,4036	1902,6	32,52	415,1	0,935	4,104	0,024	24,12	20,101	4,045	24,88	2,42	0,30	111,3	26,43	3,5093	0,0477
0,4241	2650,3	36,06	540,9	0,555	5,543	0,070	25,57	19,823	4,494	28,12	3,23	0,32	162,1	30,82	3,8648	0,0519
0,3268	1447,0	36,60	1205,9	0,958	3,521	0,275	15,63	7,596	2,135	25,40	3,07	0,46	199,6	35,61	4,1631	0,0331
0,0291	1803,1	6,90	146,5	0,965	2,187	0,104	9,91	8,600	4,410	6,30	0,85	0,89	171,6	16,70	1,7206	0,0618
0,2982	2561,4	12,18	288,9	0,952	11,859	0,009	24,23	16,918	7,054	11,61	1,29	0,62	131,0	22,87	2,1680	0,0642
0,2006	2707,3	16,91	19,9	0,932	3,840	0,029	19,30	22,818	5,481	13,43	1,40	0,21	106,3	25,30	2,4378	0,0531
0,2451	1990,9	28,90	1224,7	0,925	1,403	0,340	11,37	10,933	3,018	23,50	0,67	0,61	256,1	27,85	2,7987	0,0450
0,3182	936,5	24,90	152,8	0,952	0,952	0,021	14,71	32,920	7,900	22,80	1,52	0,38	30,9	18,36	2,7943	0,0321
0,3330	1375,3	29,03	226,6	0,936	2,598	0,006	20,55	25,940	7,843	28,24	2,45	0,47	75,0	24,13	3,5684	0,0345
0,2957	1444,9	23,70	202,3	0,633	5,865	0,007	28,03	15,051	5,257	18,61	2,66	0,60	117,0	25,80	3,4025	0,0283

0,1781	1076,1	47,70	896,9	0,854	0,866	0,057	11,63	9,309	3,170	25,10	2,65	0,44	106,6	26,13	2,7978	0,0246
-0,0225	819,2	1,50	53,5	0,938	0,458	0,046	33,25	13,020	3,440	1,60	0,24	0,62	85,6	12,05	0,9156	0,0281
0,0168	1444,5	5,80	220,5	0,836	1,288	0,079	4,18	10,918	3,315	5,47	0,45	0,54	179,0	21,56	1,1392	0,0362
-0,0096	1632,3	6,16	209,3	0,852	1,900	0,005	4,36	10,036	2,899	4,67	0,54	0,42	146,3	23,32	1,3208	0,0419
-0,0158	1424,0	23,90	962,0	0,934	0,814	0,006	6,10	9,993	3,411	11,70	0,50	0,65	154,7	20,91	1,5186	0,0326
0,2201	1036,2	21,00	117,2	0,929	0,664	0,133	14,06	15,280	4,550	16,50	1,86	0,18	26,7	14,39	2,7855	0,0355
0,3111	1529,0	26,63	249,4	0,748	4,759	0,106	33,18	48,540	6,658	22,56	2,53	0,24	35,3	21,24	3,2388	0,0383
0,3738	2138,8	23,96	243,2	0,884	2,938	0,009	20,52	25,988	7,354	19,20	3,12	0,60	129,3	28,90	3,6982	0,032
0,2262	1415,5	39,60	1179,7	0,735	0,684	0,149	7,97	9,672	3,396	37,60	1,66	0,48	162,3	31,28	3,3617	0,0324
0,2109	1167,2	21,10	352,5	0,979	3,917	0,027	7,07	4,520	1,760	16,30	0,70	0,44	173,1	13,73	1,9955	0,0400
0,1109	1210,3	12,91	277,2	0,974	3,045	0,018	26,35	5,440	1,975	10,38	0,80	0,71	271,9	15,52	1,9109	0,0303
0,3247	1945,8	15,50	346,1	0,982	19,845	0,172	40,24	6,084	2,636	11,54	1,34	0,87	373,7	25,94	2,3897	0,0381
0,1995	1184,3	29,40	987,0	0,981	9,253	2,497	15,42	3,012	1,467	15,30	1,42	0,97	391,4	29,77	2,4369	0,0271
0,3026	1980,7	8,00	268,5	0,979	2,494	0,032	10,86	15,010	4,110	7,37	0,59	0,51	178,8	20,01	1,5763	0,0679
0,3193	2820,0	23,70	500,5	0,687	5,907	0,095	16,49	15,650	4,717	17,74	1,29	0,42	181,5	30,00	2,9559	0,0707
0,4615	3850,8	25,37	563,8	0,645	5,700	0,087	25,70	17,544	5,307	18,41	2,67	0,52	257,5	40,11	3,4839	0,0755
0,3091	2527,8	32,50	1981,2	0,847	1,111	0,153	10,33	8,180	2,970	28,00	0,68	0,71	389,8	42,24	2,4535	0,0579

Таблиця 2 – Результати розрахунків багатофакторного регресійного аналізу КСП

Фактори	t-критерій Ст'юдента											Коефіцієнти	Коефіцієнт множинної регресії
	1 крок	2 крок	3 крок	4 крок	5 крок	6 крок	7 крок	8 крок	9 крок	10 крок	11 крок		
x ₁	-1,3049	-1,3776	-1,4376	-1,4876	-1,7340	-1,6360	-1,9611	-2,6088	-2,4943	-2,3050	—	—	
x ₂	0,1591	0,1613	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
x ₃	-0,0545	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
x ₄	0,2199	0,2225	0,2911	0,3042	—	—	—	—	—	—	—	—	
x ₅	0,5712	0,6372	0,6754	0,6793	0,7189	0,9206	0,8622	1,0900	1,2810	2,4722	2,0692	0,00651	
x ₆	-0,1977	-0,1985	-0,1644	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
x ₇	0,8259	0,8607	0,8803	1,0313	1,0358	0,8242	0,7641	1,0249	1,1309	—	—	—	
x ₈	-0,4708	-0,5178	-0,5267	-0,6236	-0,6918	—	—	—	—	—	—	—	
x ₉	1,6636	1,8600	2,0260	2,1415	2,3930	2,8470	3,0086	3,0056	2,9034	3,0110	2,0360	0,02024	
x ₁₀	0,2338	0,2430	0,6730	0,7453	0,7134	0,7234	—	—	—	—	—	—	
x ₁₁	0,6998	0,8632	1,1261	1,1589	1,1601	1,1233	0,9179	0,8518	-2,9660	-2,8742	-2,0231	-0,20868	
x ₁₂	-1,9716	-2,2812	-2,3797	-2,5044	-2,6710	-2,7858	-3,0548	-3,0646	3,2360	3,0848	2,0145	0,00053	
x ₁₃	2,3245	2,4476	2,5816	2,6927	2,9894	2,9624	3,0579	3,2096	—	—	—	—	
x ₁₄	-0,3746	-0,6147	-0,6244	-0,6597	-0,7293	-0,7938	-0,5946	—	—	—	—	—	
x ₁₅	0,9626	1,0039	1,0590	1,0852	1,1999	1,3101	2,5822	2,5622	6,9805	7,0443	6,0761	0,09943	
x ₁₆	2,3193	2,4563	2,5683	2,6575	2,7994	2,7851	2,8412	3,2383	3,1731	2,9627	1,6980	1,60413	0,93108

Для рішення цього рівняння необхідно розрахувати прогнози значення факторів, що залишилися в матриці. Для найбільш точного прогнозу виробляється розрахунок наступних видів трендів:

- лінійний (простий динамічний);
- експонентний: $Y = a_0 * e^{at}$;
- логарифмічний: $Y = a * \ln t + a_0$;
- статичний: $Y = a_0 * t^a$.

Критерієм оцінки служить величина вірогідності апроксимації. Вона відбиває близькість значення лінії тренда до фактичних даних. Чим більше величина цього показника, тим достовірніша лінія тренда.

За рівнем конкурентоспроможності розглянуті підприємства можна розділити на чотири групи:

- 1 група (найвища КСП);

- 2 група (висока КСП);
- 3 група (низька КСП);
- 4 група (щонайнижча КСП).

Для ілюстрації тенденції зміни КСП береться по одному підприємству - представнику кожної групи. Прогнозування КСП здійснюється на основі наступних рівнянь трендів, табл. 3.

На основі отриманих значень факторів можна визначити прогнозні значення КСП підприємств чотирьох груп, табл. 5.

Розрахунки показали, що за наступні шість років у підприємств 4 групи не покращиться рівень конкурентоспроможності, і воно по-колишньому буде займати місце аутсайдера ринку робіт і послуг. Підприємство 1 групи з 2009 року утратить свої позиції і перейде в групу підприємств із низьким рівнем КСП. Лідирувати ж буде підприємство 2 групи, рівень КСП якого до 2012 р. на 30 % буде вище рівня КСП конкурентів.

Результати розрахунків прогнозних значень факторів на 2007-2012 роки приведені в табл. 4.

Таблиця 3 – Рівняння трендів для прогнозування обраних факторів

Найменування фактора	Підприємство 1 групи	Підприємство 2 групи	Підприємство 3 групи	Підприємство 4 групи
Коефіцієнт поточної ліквідності	$y=5.7507 * e^{-0.2462t}$	$y=1.3023t^{0.2496}$	$y=2.247e^{0.4453t}$	$y=0.599t^{0.6163}$
Оборотність оборотних коштів	$y=5.1796 * e^{-0.0857t}$	$y=6.3709 * e^{-0.0778t}$	$y=2.0421 * e^{-0.0258tx}$	$y=-0.15591nt+3.3901$
Коефіцієнт забезпеченості власними засобами	$y=0.0712t + 0.363$	$y=0.1703t^{0.8496}$	$y=0.3846 lnt+ 0.4419$	$y=0.5817t^{-0.0714}$
Дебіторська заборгованість	$y=122.01e^{0.2688t}$	$y=12.452e^{0.6713t}$	$y=176.15t^{0.6189}$	$y=98.966 t^{0.4044}$
Імовірність банкрутства	$y=1.8207t^{0.4051}$	$y=2.8476t^{0.168}$	$y=0.1803 t+ 1.7325$	$y=0.1991x + 0.7259$
Частка ринку	$y=0.075e^{-0.0412t}$	$y=0.0386 * e^{-0.0454t}$	$y=0.0423 * e^{-0.0939t}$	$y=0.03t^{0.1695}$

Таблиця 4 – Результати розрахунків факторів, що впливають на КСП

Підприємство	Роки	x_5	x_9	X_{12}	X_{13}	X_{15}	x_{16}
Підприємство 1 групи	2002	1,679	3,374	0,719	467,829	3,495	0,061
	2003	1,313	3,097	0,790	612,105	3,762	0,059
	2004	1,026	2,843	0,861	800,874	4,005	0,056
	2005	0,802	2,609	0,933	1047,858	4,228	0,054
	2006	0,627	2,395	1,004	1371,010	4,434	0,052
	2007	0,490	2,198	1,075	1793,821	4,627	0,049
Підприємство 2 групи	2002	1,945	4,318	0,668	357,2305	3,732	0,031
	2003	2,035	3,995	0,780	699,021	3,848	0,029
	2004	2,115	3,696	0,889	1367,831	3,949	0,028
	2005	2,187	3,419	0,997	2676,543	4,038	0,027
	2006	2,252	3,163	1,101	5237,404	4,119	0,026

	2007	2,312	2,926	1,205	10248,45	4,193	0,025
Підприємство 3 групи	2002	20,824	1,795	1,061	533,916	2,634	0,027
	2003	32,505	1,749	1,131	605,381	2,814	0,024
	2004	50,739	1,705	1,190	673,217	2,995	0,022
	2005	79,202	1,661	1,242	738,094	3,175	0,020
	2006	123,630	1,619	1,287	800,489	3,355	0,018
	2007	192,982	1,578	1,328	860,761	3,536	0,017
Підприємство 4 групи	2002	1,615	3,139	0,519	189,736	1,721	0,039
	2003	1,807	3,111	0,512	204,254	1,921	0,041
	2004	1,987	3,087	0,506	217,392	2,119	0,042
	2005	2,158	3,066	0,501	229,454	2,319	0,043
	2006	2,320	3,048	0,497	240,648	2,518	0,044
	2007	2,476	3,031	0,494	251,123	2,717	0,044

Для підвищення майбутнього рівня КСП підприємствам 1 групи необхідно розробляти і впроваджувати заходи, орієнтовані на стратегічні цілі. Підприємство 4 групи протягом багатьох років знаходилося в числі аутсайдерів і, для того щоб закріпитися на ринку послуг, йому необхідно вживати термінових заходів по підвищенню рівня конкурентоспроможності.

Таблиця 5 – Прогнозні значення КСП

Рік	Підприємство 1 групи	Підприємство 2 групи	Підприємство 3 групи	Підприємство 4 групи
2007	0,4394	0,3875	0,3545	0,1185
2008	0,5152	0,5476	0,4668	0,1501
2009	0,6131	0,8795	0,6224	0,1803
2010	0,7406	1,5484	0,8451	0,2097
2011	0,9076	2,8769	1,1719	0,2384
2012	1,1265	5,4961	1,6613	0,2664

Одним з факторів, що забезпечить високий рівень конкурентоспроможності, є ефективність виробничої діяльності, тобто виробнича програма що дозволяє максимізувати прибуток. Відповідь на питання, які роботи виконувати і в якій кількості, дозволяє дати симплекс - метод [1].

Ефективність даного методу визначена на скоректованій виробничій програмі з застосуванням симплекс - методу для підприємства - аутсайдера за попередні роки. Нова величина доходу і прибутку дозволить перерахувати фактори, що впливають на КСП, і спрогнозувати рівень КСП за умови подальшого виконання підприємством 4 групи оптимальної виробничої програми.

Використовуючи нові розміри доходу і прибутку, можна перерахувати фінансові показники найбільшого впливу на КСП і розглянути їхні зміни при впровадженні на підприємстві плану оптимальної виробничої програми.

На підставі скоректованих показників можна розрахувати прогнозні значення КСП і обчислити збільшення КСП після впровадження оптимального плану і до нього.

Із шести показників, обраних за допомогою багатофакторного регресійного аналізу, величина доходу і прибутку впливає тільки на три, а саме, на частку ринку, імовірність банкрутства, коефіцієнт оборотності оборотних коштів. Для порівняння фактичні (Ф) і скоректовані (С) показники зводяться в табл. 6.

По скоректованим значенням будуються лінії тренда і прогнозуються значення показників. Рівняння тренда мають наступний вид:

- для коефіцієнта оборотності оборотних коштів – логарифмічне рівняння: $y = 1,7147 \ln x + 2,4856$;

- для імовірності банкрутства – експонентне рівняння: $y = 0,4818 e^{0,5631x}$;

- для частки ринку - логарифмічна залежність: $y = 0,0253 \ln x + 0,021$.

Таблиця 6 – Зміна показників після впровадження заходів

Рік	Оборотність оборотних коштів		Імовірність банкрутства		Частка ринку		Доход, тис. грн.		Прибуток, тис. грн.	
	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С
2007	2,493	3,315	0,8918	0,9156	0,0205	0,0281	594,02	819,2	140,70	96,7
2008	3,654	2,899	1,3378	1,1392	0,0398	0,0362	1592,2	1444,5	404,48	220,5
2009	4,382	3,411	2,7503	1,3208	0,0480	0,0419	2466,2	1632,3	1429,0	209,3

На підставі нових значень показників розраховується прогнозний рівень КСП. Для порівняння заносяться в табл. 8 приведені рівні КСП до і після впровадження оптимальної виробничої програми.

Таблиця 7 – Прогнозні значення показників, що характеризують діяльність підприємства 4 групи

Рік	Оборотність оборотних коштів	Імовірність банкрутства	Частка ринку
2007	5,2453	7,9747	0,0617
2008	5,5579	13,9792	0,0663
2009	5,8223	24,5049	0,0702
2010	6,0512	42,9559	0,0736
2011	6,2532	75,2995	0,0766
2012	6,4338	131,9963	0,0793

Даний прогноз стверджує, що виконання оптимальної виробничої програми забезпечує підприємству 4 групи високий рівень КСП і майбутній його ріст. Реалізація вибраної стратегії дозволить обігнати конкурентів за результатами діяльності і підтримувати сильні конкурентні позиції в кластері. Тому розумне розпорядження своїми ресурсами грає важливу роль у формуванні високого рівня КСП підприємства.

Таблиця 8 – Зміна майбутнього рівня КСП підприємства 4 групи при

упровадженні заходу

Рік	Рівень КСП	
	до впровадження	після впровадження
2007	0,1185	0,8187
2008	0,1501	1,4397
2009	0,1803	2,5071
2010	0,2097	4,3602
2011	0,2384	7,5927
2012	0,2664	13,2450

Висновки. Використання симплекс-методу дозволяє зайняти сильну конкурентну позицію на ринку послуг і підвищити рівень КСП. З цією же метою можна застосовуючи диверсифікованість виробництва, домагатися високої якості продукції, удосконалювати технічний потенціал організації й ін.

Список літератури: 1. Дикань В.Л. Обеспечение конкурентоустойчивости предприятия. – Х.: Основа, 1995. – 160 с. 2. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях: Пер. с польск. – М.: Статистика, 1980. – 151 с.

Подано до редакції 08.03.2010